

BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP
GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

PANORAMA
25 ARALIK

GAZİANTEP SAVUNMASI KAHRAMANLIK
PANORAMASI VE MÜZESİ

1919-1921

TÜRK ve FRANSIZ BASININDA ANTEP SAVUNMASI

Gazeteleri Sergisi

9 Kasım - 20 Aralık 2021

Panorama 25 Aralık
Ferit Bey Sergi Salonu

BU
100'DEN
GAZİ
ANTEP

Türk ve Fransız Basınında Antep Savunması Sergisi 1919-1921

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin 100. yıl etkinlikleri kapsamında, Kültür ve Turizm Daire Başkanlığı Kütüphaneler ve Müzeler Şube Müdürlüğü'ne bağlı olarak hizmet vermekte olan Panorama 25 Aralık Müzesi tarafından düzenlenen "1919-1921 Türk ve Fransız Basınında Antep Savunması" sergisi, Millî Mücadele yıllarında, Gaziantep halkının namüsaıt şartlarda verdiği mücadelenin, cephelerden sıcağına ıcağına kamuoyuna yansımalarını anlatmaktadır.

Bilindiğı üzere tarihsel süreç içerisinde basının kamuoyu oluşumuna katkısı oldukça önemlidir. Özellikle savaş gibi zorlu günlerde, basın faaliyetleri toplum üzerinde bir etki oluşturarak kamusal düşüncenin gelişimine katkı sağlamıştır. Bir bölgede yaşanan önemli olayların topluma aktarılmasında, devlet yöneticilerine ait söylemlerin halka duyurulmasında, ülke içerisinde ve dünyada yaşanan önemli gelişmelerin takip edilmesinde, basın faaliyeti olan gazeteler önemli bir iletişim aracı olarak görülmektedir. Gazeteler, çıkarıldıkları güne ait haber vermesinden ve topluma ait birçok özellik içermesinden dolayı birer tarihsel belge niteliğine de sahiptirler.

Bu bağlamda Türk Kurtuluş Mücadelesinde, Millî Mücadeleyi desteklemek amacıyla çıkarılan gazeteler, kamuoyunu belirli bir konu hakkında düşünmeye sevk etmiş, dönemin olaylarını toplumun geneline aktarmış ve mücadeleye büyük bir destek vermiştir. Millî Mücadeleyi destekleyen gazeteler, bir yandan farklı görüşteki gazeteler ile mücadele ederken diğer yandan savaşın getirmiş olduğu zorlu koşullar altında gazete haberlerini sunmaya devam etmiştir. Bu gazeteler, Anadolu'da gerçekleştirilen işgallerin haksızlığını her fırsatta yazıya dökerek, bu işgalleri dünya kamuoyu ile paylaşmış, işgalleri protesto etmiş, halkın kahramanlığını anlatarak toplumun motivasyonunu yükseltmeye çalışmıştır.

1919-1921 Türk ve Fransız Basınında Antep Savunması Gazeteleri Sergisi'nin amacı; Antep Savunmasının cereyan ettiği günlerde, Anadolu halkının topyekûn olarak verdiği mücadele içerisinde Antep

yereline bakış açısı, Antep halkının sesini tüm dünyaya nasıl duyurduğu ve Millî Mücadele'nin programı hakkında genel bilgiler vermektir. Bununla birlikte, Fransızca gazeteler de Antep'in genel coğrafi özelliklerini, Fransızların bölgedeki emellerini ve haksız işgallerin Fransız kamuoyuna yansımaları görülmektedir.

"1919-1921 Türk ve Fransız Basınında Antep Savunması" sergisinde yer verdiğimiz gazetelerin künye bilgileri ise şu şekildedir:

اچيسوز

Açıksöz Gazetesi

15 Haziran 1919 tarihinde Hüsnü (Açıksöz) tarafından çıkarılan gazete, Kastamonu matbaasında basılmıştır. Açıksöz Gazetesi, halkı şahsi meselelerden alıp yurt etrafında birleştirmeyi hedef edinerek Millî Mücadeleyi desteklemiştir. Kurtuluş Savaşı yıllarındaki başarıları büyük bir müjde ile halka aktarmış ve milletin motivasyonunun yükseltmeyi amaçlamıştır.

البايراق

Albayrak Gazetesi

I. Dünya Savaşı öncesi ve Millî Mücadele yılları olmak üzere iki farklı dönemde çıkarılmıştır. 1913 yılının mart ayında Selim Polat tarafından İttihat ve Terakî'nin öncülüğünde faaliyet göstermiştir. Ardından Kars'ta toplanan büyük kongreden sonra Albayrak matbaası işlemleri, Süleyman Necati Bey'e verilmiş ve 1921 yılının ilk aylarına kadar devam etmiştir. Millî Mücadeleye basın konusunda büyük bir destek veren Albayrak Gazetesi, gündemini iç ve dış siyasi gelişmelere paralel olarak benimsemiş ve manda fikrine net bir tavırla karşı koymuştur.

Hâkimiyet-i Milliye

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Heyet-i Temsiliyesi, 27 Aralık 1919 tarihinde Ankara'ya geçince, bu heyet adına Mustafa Kemal tarafından "Hâkimiyet-i Milliye" gazetesi kurularak yayımlanmaya başlamıştır. Gazetede de belirtildiği gibi "Milletin iradesini hâkim kılmak esastır" düşüncesi ile Milli Kurtuluş Hareketinin ana düşüncelerini yayım yolu ile anlatmak, kamuoyu oluşturmak, iç ve dış meseleleri halka anlatmak amacıyla kurulmuştur.

İrâde-i Milliye

Sivas Kongresi sona ermeden 10 Eylül 1919 yılında basın meselesi ele alınmış ve bunun neticesinde "İrâde-i Milliye" isimli bir gazete çıkarılması kararlaştırılmıştır. İrâde-i Milliye Gazetesi, Mustafa Kemal Paşa'nın direktifleri neticesinde çıkarılarak Millî Mücadeleyi desteklemek, bu mücadeleyi halka ve dünya kamuoyuna aktarmak ve Millî Mücadele ile ilgili bütün haberlere, telgraf ve protestolara yer vermek amacıyla bulunmuştur. Gazete daha sonra Hâkimiyet-i Milliye adı ile yayım hayatına devam etmiştir.

Rehnüma

Amerikan Koleji tarafından 1908 yılında ve 1919 yılı başlarında olmak üzere iki farklı dönemde çıkarılmıştır. Gaziantep'te Amerikan Kolej müdürü John Ernest Merrill tarafından çıkarılan gazete, bir yüzü Osmanlı Türkçesi diğer yüzü Ermenice olarak yayımlanmıştır.

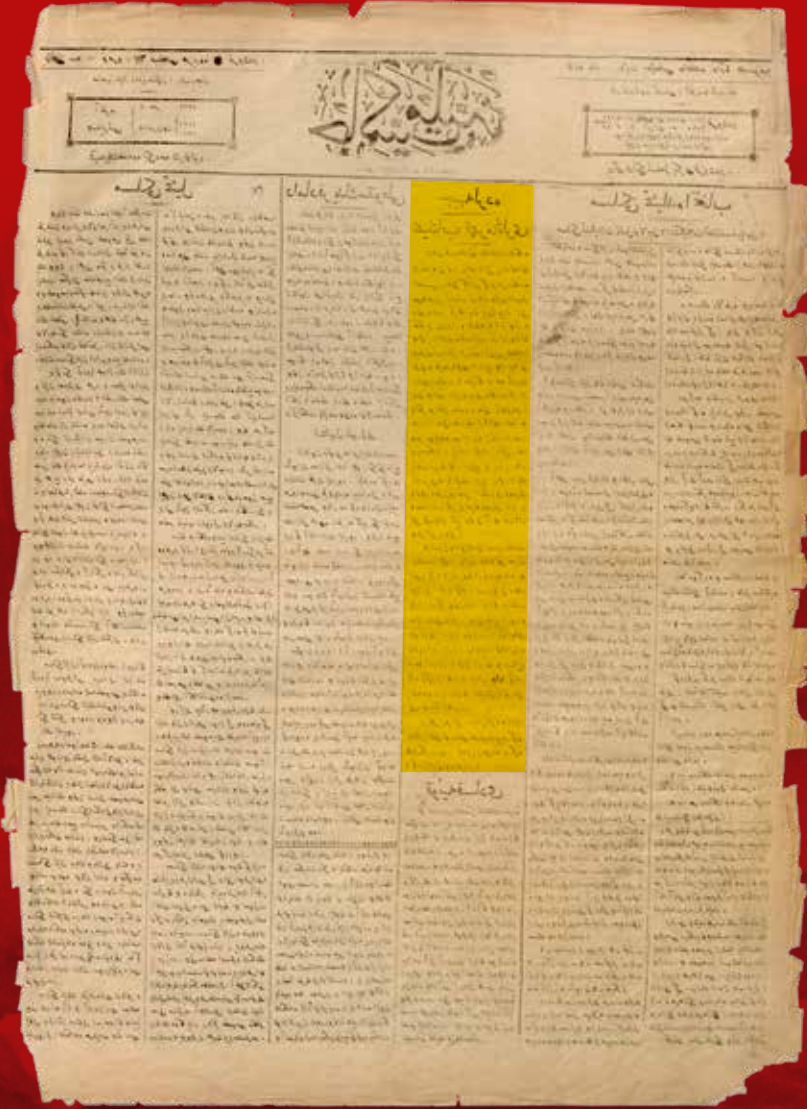

Açıköz
10 Ocak 1921

Haberin tamamı için
QR kodunu okudunuz.

“Fransızların on beşlik toplarıyla yıkılan harap olan hanelerde yapılan feci olayların derecesini görmemek, görüp de insanlık namına üzüntü duymamak elden gelmez. En ilkel milletlerin bile kutsal ibadethanelerine hürmet göstermekten sakınan Fransızlar mabet ve mescitlerimizin en seçkinlerinden dörtte üçünü yıkmıştır. Eski kıymetli eserlerimizden olan Aleüddeve, Hacı Mansur (Nasır), Hamza-i Cedid, Hüseyin Paşa, Mehmet Paşa, Ali Nacar, Çınarlı, Âmmi Şeyh, Bostancı Küçük Debbağhane, Delbirik, Tahtalı, Sâmi'ye Kozanlı, Şeyh Camileri gibi daha birçok mabedimizi yerle bir ettiler. Bunun sebebi Türk ve Müslüman olmamızdan başka bir şey midir?”

Hâkimiyet-i Milliye
23 Ekim 1920

Haberin tamamı için
QR kodunu okudunuz.

Babalar düşerse çocuklar kalkıyor, erkekler ölürse kadınlar ayaklanıyor, oğullar durursa, kızlar yürüyor silah elde ve gözler ufukta Antep daima ayakta yılmamaya azmeden tufan öncesi bir kahraman gibi o daima ayakta!

Yeni bir düzen, yeni bir hayat... Hâkimiyet-i Milliye, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk gazetesi. Her gün yayınlanmaktadır.

Yosuf Kâbil Bekkî Bîmalî

Yosuf Kâbil Bekkî Bîmalî, Türk emeklilik ve askerlik hayatı hakkında yazdığı yazılarla tanınan bir yazardır. Bu yazıda, emeklilerin yaşadıkları zorlukları ve askerlerin haklarını savunmaktadır. Yazı, emeklilerin para sıkıntılarını ve askerlerin ise sosyal haklarından yoksun olmalarını eleştirir.

Yunan İktisat ve Maliyesi

Yunan ekonomisinin ve maliyesinin durumu üzerine yazılan bir analizdir. Yunan hükümetinin mali politikaları ve bunların halk üzerindeki etkileri ele alınmaktadır. Yazar, Yunan ekonomisinin çöküşüne ve mali krize düşmesine değinmektedir.

Gazi Ertan'ın İstisna ve İhtiyarlığı

Gazi Ertan'ın kişiliği ve kamu hayatındaki davranışları üzerine yazılan bir biyografik yazıdır. Ertan'ın istisna ve ihtiyarlığına değinilmekte, onun topluma karşı olan sorumluluk duygusu ve adil davranışları vurgulanmaktadır. Ertan'ın millet yararına çalıştığı ve şahsi çıkarlarını göz ardı ettiği belirtilmektedir.

Yunan Hırsı

Yunanlıların Türkiye'ye karşı duydukları hırs ve istek üzerine yazılan bir yazıdır. Yunan hükümetinin Türkiye'yi parçalamaya çalıştığına iddia edilir ve bu hırsın uluslararası ilişkiler üzerindeki etkileri tartışılmaktadır.

Yunan İhtiyarı

Yunanlıların Türkiye'deki varlıklarına karşı duydukları ihtiyar ve korku üzerine yazılan bir yazıdır. Yunan hükümetinin Yunanlıların mal varlıklarına el koyabileceği tehdidiyle tehdit edildiği iddia edilir.

Hendestane Ateşleri ve Bortot

Endonezya'daki Ateşleri (Hendestane Ateşleri) ve Bortot adasına ilişkin yazılar. Ateşli adalarının jeolojisi ve Bortot adasının tarihi hakkında bilgi verilmektedir.

Araştırma ve Keşif

Türkiye'de yapılan araştırmalar ve keşifler hakkında yazılan bir yazıdır. Tarihi kalınların keşfi, arkeolojik bulgular ve bunların Türkiye tarihi üzerindeki önemi ele alınmaktadır.

Yunan Hırsı (Devamı)

Yunanlıların Türkiye'ye karşı duydukları hırsın devamı olarak yazılan bir yazıdır. Yunan dış politikasının Türkiye'ye karşı olduğu iddia edilir ve uluslararası toplumun buna tepkisi tartışılmaktadır.

Yunan Hırsı

Yunanlıların Türkiye'ye karşı duydukları hırs ve istek üzerine yazılan bir yazıdır. Yunan hükümetinin Türkiye'yi parçalamaya çalıştığına iddia edilir ve bu hırsın uluslararası ilişkiler üzerindeki etkileri tartışılmaktadır.

Yunan İhtiyarı

Yunanlıların Türkiye'deki varlıklarına karşı duydukları ihtiyar ve korku üzerine yazılan bir yazıdır. Yunan hükümetinin Yunanlıların mal varlıklarına el koyabileceği tehdidiyle tehdit edildiği iddia edilir.

Yunan İhtiyarı

Yunanlıların Türkiye'deki varlıklarına karşı duydukları ihtiyar ve korku üzerine yazılan bir yazıdır. Yunan hükümetinin Yunanlıların mal varlıklarına el koyabileceği tehdidiyle tehdit edildiği iddia edilir.

Hâkimiyet-i Milliye
2 Haziran 1921

Haberin tamamı için QR kodunu okudunuz.

Şimdiye kadar Türk kalmış, Türk yaşamış, Türklerin yolunda hayatını ve her şeyini feda etmiş din ve millete sadık bütün Antepçiler namına bu namussuz hareketi lanetleriz. Türklüğün bir kahramanlık abidesi olan Antep'imizin ana vatanın ayrılmaz bir parçası olduğunun yabancıların düşüncelerine ulaşmasına aracılık eden binlerce yüz binlerce Gazi Antep sancağı halkı adına arz ve istihram ederiz.

الموتى به رسیده خبر فرمودند و بافت این بدین مغزى بطرح انجمنهاست -

بنابر این همه مکتبها از یاد بماند و بنای کتب و کتابخانه از یاد برود مکتبها را در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

موتى به رسیده خبر فرمودند و بافت این بدین مغزى بطرح انجمنهاست -

بنابر این همه مکتبها از یاد بماند و بنای کتب و کتابخانه از یاد برود مکتبها را در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

موتى به رسیده خبر فرمودند و بافت این بدین مغزى بطرح انجمنهاست -

بنابر این همه مکتبها از یاد بماند و بنای کتب و کتابخانه از یاد برود مکتبها را در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

موتى به رسیده خبر فرمودند و بافت این بدین مغزى بطرح انجمنهاست -

بنابر این همه مکتبها از یاد بماند و بنای کتب و کتابخانه از یاد برود مکتبها را در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

از این رو باقی مانده است و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

از این رو باقی مانده است و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

از این رو باقی مانده است و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

از این رو باقی مانده است و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

از این رو باقی مانده است و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

از این رو باقی مانده است و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

از این رو باقی مانده است و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

از این رو باقی مانده است و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند و در این کتب و کتابخانه های خود از یاد بمانند

Haberin tamamı için QR kodunu okudunuz.

Hâkimiyet-i Milliye
11 Şubat 1920

"Antep'te sarhoş oldukları halde Müslümanların namusuna tecavüz eden dört Fransız, kendilerini terbiye dairesine davet etmek isteyen bir genç Müslüman'ı şe-hit etmişlerdir. Bu halde bulunan son derece galeyandır. Bu halde bulunan yerel halk sarhoş Fransızların sığındıkları fırını kuşatarak hücumla hazırlanmışlar."

de la page 2

Le mouvement général d'opinion...

Le généralissime de l'armée...

NATATION
Le Champion de France...

Programme des Spectacles

ARRIVAGES

LA CONGRÈS SPORTIF
Le Championnat de France...

AÉRONAUTIQUE
Le Grand Prix des Nations...

POUR LE SUPPLÉMENT
Le Figaro de demain...

PASSEZ L'ÉTÉ CÔTE D'AZUR STATIONS BALNÉAIRES ET ALPÈSTRES Les Grands Centres

LE LITTORAL DES MAURES LES GRANDS CENTRES CANNES MONTECARLO SAINT-RAPHAËL La CORNICHE D'OR (L'Estérel)

A TRAVERS PARIS Les Grands Boulevards Les Tulleries Champs-Élysées

Cheminée à l'Est de l'Alsace de Lorraine

Départements et Régions du Nord et du Centre

CAPSAURIS MORRHUOL CHAPOTEAUT

PALATS ÉCOLE ELISABETH LEBEUR

LETTRES de Pierre Loti Mlle Juliette Adam

Le Figaro de demain

Le Figaro de demain

Le Figaro de demain

Le Figaro de demain

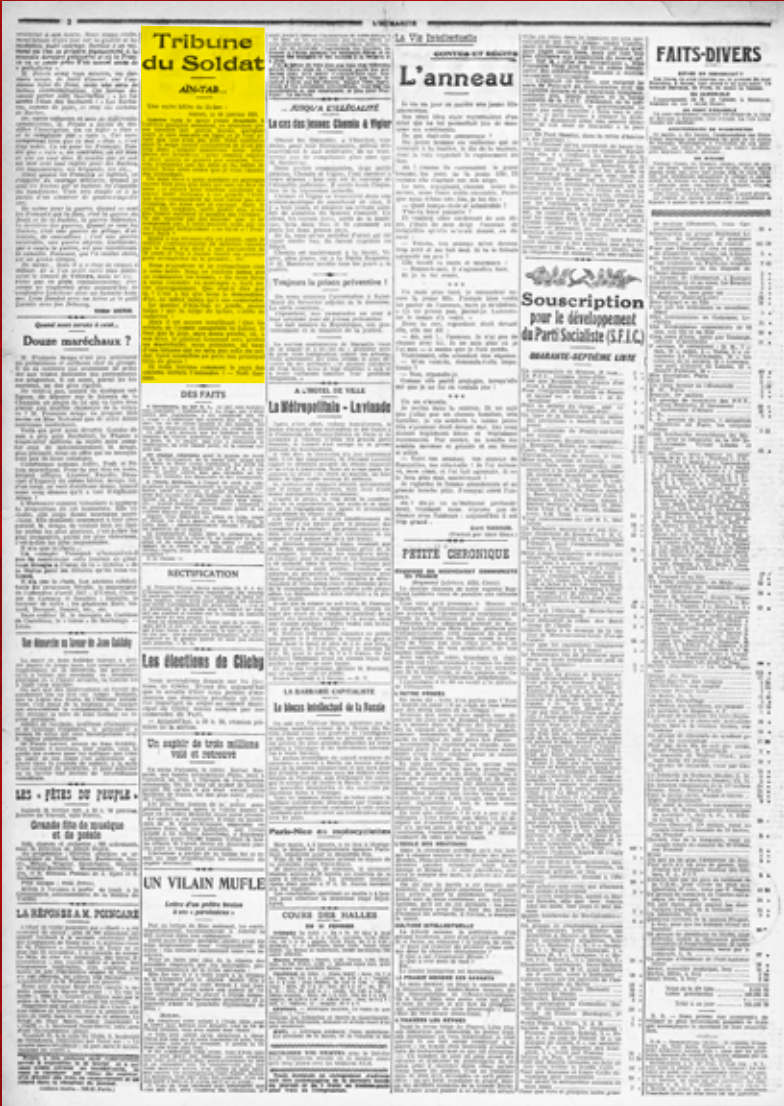
Le Figaro de demain

Le Figaro 27 Temmuz 1921

Haberin tamamı için QR kodunu okudunuz.

"Dünyanın en eski şehirlerinden biri olan ve şiddetli topçu ateşiyle bombalanan tarihi Maraş şehri parçalara ayrıldı. Antep ve Urfa şehirlerinde, hala Fransız üniformasının kisvesi altında olan bu Ermeni Lejyonları korkunç suçlar işledi."

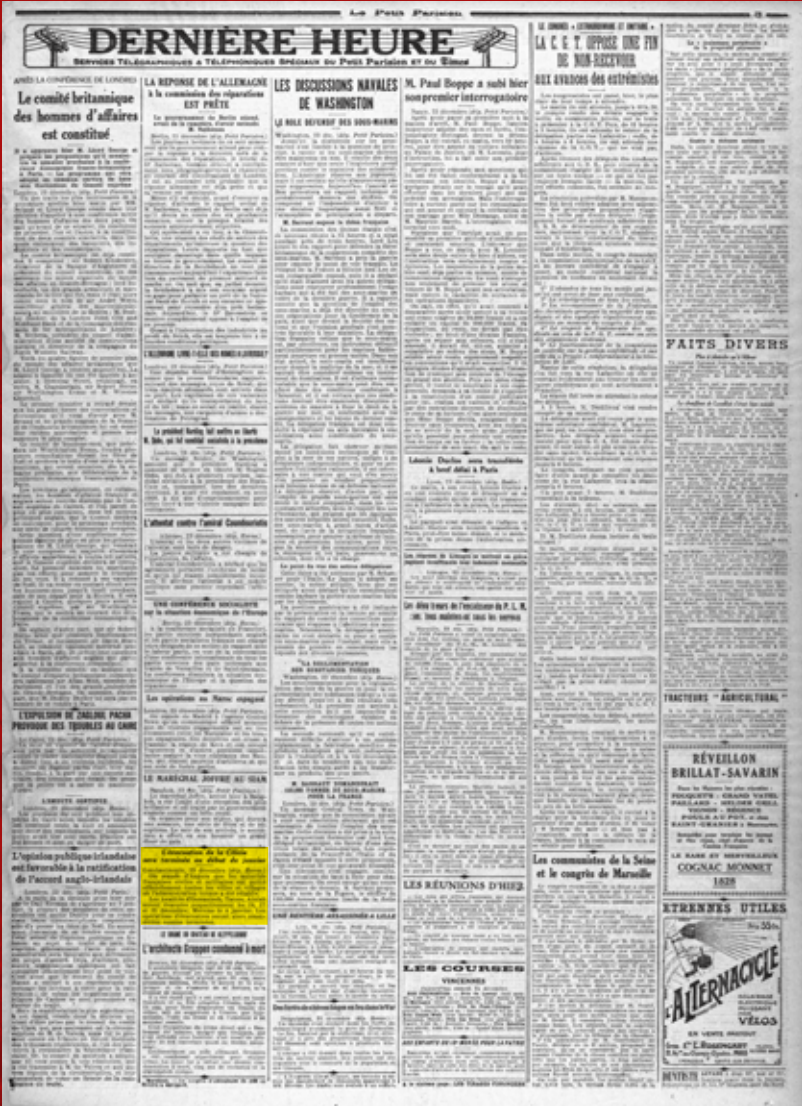

L'Humanité
22 Şubat 1921

Haberin tamamı için
QR kodunu okudunuz.

"Bizi karşımızdakilerden daha vahşi davranmaya zorluyorlar. Ve de bu insanlara istediğimizi yaptırmak istiyoruz güya. Bizi yönetenlere insan denemez olsa olsa eli kanlı caniler. Dört yıldan sonra bu eli kanlı insanlar savaşta öldürdüklerini yeterli bulmamış olacaklar ki, bir türlü anlamadığım yollarla, bizleri Suriye'de, yabancı, bağımsız bir toprağa doğru iteliyorlar. Orada ne yapacağız?"

Le Petit Parisien
24 Aralık 1921

Haberin tamamı için
QR kadunu okudunuz.

"Fransız askeri ve sivil otoriteler Türklerin idareyi ele aldığı kentlerden ve köylerden resmen ayrıldılar. Tarsus ve Antep 24, 27, 31 Aralık tarihlerinde, Mersin 14 Ocak'ta boşaltılmış olacak. Boşaltma işleri bu tarihlerden sonra tamamlanacak."

JOURNAL DES DÉBATS

1789 yılında matbaacı Baudouin tarafından çıkarılan süreli yayın, "Journal des débats politiques et littéraires" başlığı altında ulusal meclis tutanaklarını rapor etmiştir. 1799 yılında, Bertin Kardeşler tarafından satın alınmış ve Napolyon tarafından "Journal de l'Empire" ismi verilerek bir süre bu şekilde yayımlanmışsa da tekrar eski ismini almıştır.

Uzun bir süre yayım hayatına devam eden ve muhafazakâr dergilerin bir parçası olan bu yayım, birçok kez farklı kişiler tarafında çıkarılmıştır.

LA DÉPÊCHE

2 Ekim 1870 yılında Sirven matbaasındaki işçilerin girişimi ile Toulouse'da kurulan bölgesel bir Fransız günlük gazetesidir. Gazete, 1947 yılında isim değişikliği yaşamış ve Dépêche du Midi başlığı altında yayımlanmaya devam etmiştir.

L'Ouest-Eclair

İlk sayısını 2 Ağustos 1899 yılında çıkaran gazete, Emmanuel Desgrees du Loû ve demokratik bir başrahip olan Peder Félix Trochu tarafından kurulmuştur. Demokrasi ve Sosyal Adalet kavramlarından çıktığı belirtilen gazete, batının tüm sakinlerini cumhuriyete katılmaya davet etme amacını taşımıştır. 1920 yılının ortalarına kadar 250 bin sayı çıkaran gazete, çok kısa sürede Fransa'nın günlük gazetelerinden biri haline gelmiştir.

II. Dünya Savaşı'na kadar kendilerine "Hıristiyan esinli demokrat parti" adını veren PDP tarafından finanse edilmiştir.

Le Petit Parisien

Le Petit Parisien gazetesi, Fransız Üçüncü Cumhuriyet dönemlerinin önde gelen gazetelerinden olup, 1876-1944 yılları arasında çıkarılmıştır. Başlangıçta kilise karşıtlığı yapan gazete, bu nedenle zorlu bir süreç geçirmiştir. Siyasi çizgisinde farklılıklar oluşan gazete, bir dönem skandal ve sansasyonel haberler aramış daha sonra genel bilgi veren, muhabir ve elçilerin raporlarını aktaran, pazar günleri, fotoğraf bulmak zor olduğundan, ilk sayılarında çizimlere yer veren, günlük bir gazete haline gelmiştir.

L'INDÉPENDANT

L'Indépendant Gazetesi merkezi Perpignan'da bulunan bölgesel günlük gazetedir. Bu gazete, Perpignan bölgesinin ünlü bilim adamı olan Cumhuriyetçi milletvekili olan François Arago'nun da bir savaş silahı olmuştur. Gazete, Arago Partisini doğuran Carlist ve Cumhuriyetçilerin yakınlaşması neticesinde Theodore Guiter tarafından kurulmuş, editörlüğünü de Pierre Lefranc yapmıştır.

Le Temps

Le Temps Gazetesi, 1861 yılında liberal görüşlü Auguste Neffzer tarafından kurulmuş, 1872 yılında Adrien Hebrard tarafından devralınmıştır. Gazete sahip olduğu geniş muhabir ağıyla diğer gazetelerden ayrılmaktadır.

LE RADICAL

1881 yılında, Henry Maret tarafından kurulan gazete, iki dünya savaşı arasında etkisini kaybetmiş ve 1931 yılında yayım hayatı durmuştur.

EXCELSIOR

Excelsior Gazetesi, 1910 yılında bir spor gazetecisi olan Pierre Laffitte tarafından kurulmuştur. Bu gazete görüntü etrafında bilginin işlenmesini organize eden yenilikçi bir günlük gazete olarak varlığını sürdürmüştür.

Resimli habercilik konusunda uzmanlaşan gazete, fotoğraf gösterimi yoluyla günlük bilgilere odaklanan ilk medyalardan birisidir. Gazete 1940 yılında yayım hayatına son vermiştir.

L'Humanité

L'Humanité Gazetesi, 1904 yılında sosyalist Jean Jaurès tarafından, işçilerin taleplerini destekleyip aktarmak amacıyla kurulmuş Fransızca günlük gazetedir.

Jaurès'in ölümünden sonra savaş hükümetini desteklemiş, 1920 yılında komünizme düşüncesi etkisi altına girmiştir. Sovyetlerin düşüşünden itibaren de gazete tirajında ciddi bir düşüş yaşanmıştır.

LE FIGARO

Le Figaro Gazetesi, 1826 yılında Paris'te çıkarılmış, Fransa'nın en eski günlük ulusal gazetelerinden biridir. Gazete 1833 yılında çeşitli zorluklar yaşamışsa da 1854 yılında Hippolyte de Villemessant ile tekrardan yayım hayatına devam etmiştir. Genel olarak Fransız üst ve orta sınıfın sesi olmaya çalışmıştır.

Murat DAĞ
İsmail Hakkı ÜZÜM

Aziz hemşehrilerim,

Anadolu'da, Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları tarafından başlatılan Millî Mücadelenin, Gaziantep yerinde 100. Yılına idrak etmekteyiz. Şehrimiz, 17 Aralık 1918'de önce İngilizlerin, 15 Eylül 1919'da İngilizler ile Fransızlar arasında imzalanan Suriye İtilafnamesinin ardından, 27 Ekim 1919'da da Fransızların haksız işgaline uğramıştır. Antep halkı, esir yaşamayı hiçbir zaman kabul etmemiş, her defasında şiddetle protesto ettiği işgalcilerle karşı kısıtlı imkânlarla; kadın, çocuk, genç, yaşlı demeden direnmiştir. Antep'ilerin bu haklı direnişini, Büyük Millet Meclisi "Gazi" unvanıyla onurlandırmıştır.

Şehrimiz, 20 Ekim 1921'de imzalanan Ankara Antlaşması'nın ardından, 25 Aralık 1921'de düşman işgalinden kurtulmuştur. İşte bu gelişen olaylar zinciri ve halkın direnişi ile Antep'in işgalden kurtuluşu, Anadolu'da birçok yerel basın organlarında yer bulmuş ve bu konuda haber ile yorumlar yapılmıştır.

O yıllardaki Anadolu basını türlü zorluklar ile karşılaşmıştır. Örneğin Antep'te bulunan işgal güçleri, Ayıntab Haberleri gazetesine sansür uygulayıp gazetenin sahibi Hüseyin Cemil Göğüş'ü de tutuklamış, Antep'in dış dünya ile olan bağlantısını koparmıştır. Bununla birlikte, Anadolu basını o yıllarda çok gelişmiş bir durumda değildi. Bu zorlu şartlarda bile Millî Mücadele'nin amacını ve programını ülkeye duyurmaya çalışan Türk basını, güçlü kalemleri ile mücadelenin maneviyatını arttırmıştır. Örneğin Antep savunmasının en çetin günlerinde Müfide Ferit Hanım'ın 7 Şubat 1921 yılında Hâkimiyet-i Millîye Gazetesinde kaleme aldığı "Türkler, hürmetle eğiliniz, Antep karşısındasınız! Onu, o aşkı vatan timsalini, kendi ezeli ve fitri kahramanlığınızı selamlıyorsunuz!" makalesi Antep halkının maneviyatını arttırmıştır. Fransızların haksız işgalleri ise kendi kamuoyunda genişçe yer almış, şehrimizin stratejik önemi, Türk halkının direniş mücadelesi Fransız gazetelerine yansımıştır.

Panorama 25 Aralık Müzemizin organize ettiği; "1919-1921 Türk ve Fransız Basınında Antep Savunması" sergisi ile bu özel çalışmaları bizimle buluşturan çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederken, memleketimizin kurtuluşu için var gücüyle çalışan Millî Mücadele kahramanlarımızı rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Fatma ŞAHİN

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı